

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Borda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden költséget inté-
szend.

A kiadóhivatal

munkáját *Hegedűs
Károly* könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések, nyitási és hirdetés
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások ide
intézendők.

Az ujévi beszédek.

Vajjon minő lesz a magyar nemzet új esztendeje?

Az évforduló alkalmából szokásos üdvözlő beszédek és az azokra adott válaszok bepillantást engednek a jövő homályába. Kormányfőnk eme nyilatkozatai a jövőt eltakaró ködre vetett lényugarak, melyek belevilágítanak a bekövetkezendők átláthatatlan birodalmába és némi utját mutatják annak, ami a bizonytalanságból valószínűleg valóra váland.

A perspectiva, melyet e beszédek nyújtanak, sokat ígérő. A miniszterelnök egész politikai programot adott. A „megértés” politikáját hirdette, hogy a belügyekben a „szertelen kivánságok” sürgősen és rendszeresen megoldassanak és a kormány hozzáláthasson programja „legkimagaslóbb részének,” a „nagyobb arányu gazdasági politiká”-nak inaugurálásához, mert

„Magyarország gazdaságának nagyszabásu emelése, önerejének megteremtése és biztosítása az a cél,” amely felé törekszünk.

A miniszterelnök e szavait ki ne helyeselné? Csak az a baj, hogy azokhoz hasonló ígéretek régóta hallhattunk ugyan eleget, de a cél elérésétől még mindig oly messze vagyunk, hogy e szép program hallatára a kétségkedés önkéntelenül e felkiáltásra fakaszt: Istenem, csak igaz volna!

Nagy emóció okozására van hivatva a miniszterelnök egy másik kijelentése. „A választói reformra vonatkozó előterjesztéseinket még a téli ülészakban be fogjuk terjeszteni” mondotta a miniszterelnök hallgatósága általános meglepetésére és ez az ujévi kijelentés lesz a legnagyobb horderejű, mert a választói javaslat fogja döntő csatorba szólítani a nemzet minden rétegét.

Csakhogy ma még nagy talány ez a javaslat! Mert mindaz, amit eddig hallottunk felőle, csak frázis volt. A részletek, a javaslat alapelveit: majd ha ezekről esik szó, akkor jutottunk el a kérdés komoly megvitatásához. Addig le olvad még a hegyekről a hó és ki tudja mire, vagy mivé sodorja a tervezett korszakalkotó reformot.

Kossuth is beszélt, betegen, kórágyon fekvő. „Aggódo lelké”-ről, „erőpróbáról,” „meggyőződés ellen való cselekvés”-ről tett említést, de megerősítette ő is a kormányelnök nyilatkozatát a választói reformról, mely már „ez év tavaszán” az országgyűlés elé kerül. A nemzeti bankról is említést tett, remélve, „hogy ezt a kérdést is meg fogjuk oldhatni anélkül, hogy az ország pénzügyeit nagyobb megrázkódtatás érné.”

Ezek az ujesztendei nyilatkozatok lényegesebb pontjai. Nagy

T Á R C S A.

Kricsi gróf tanulmányai.

— Főbe löjem magamat? Br. Milyen rút lesz akkor az arcom! Szerénytelenség nélkül szépen mondható bajszom oda repül a konzol közepére és ha Bella eljön, ennek láttára bizonyára elundorodik. Nem! Felakasszam magamat? Pfuj, nem tisztességes embernek való halál! Mérget vegyek? H. n, nagyon is asszonyinak való, na és azután nevetséges is gyomorgörcsök közt meghalni! Hopp, megvan már! És nem is rossz ötlet! Ezt a tört egyenest a szívembe döföm! Ez nem torzít el és gentleman ik. Holnap azután a bou vardlapok kürtölni fogják: a fiatal dúsgazdag magyar gróf öngyilkossá lett. Szinte kacaghatnám, ha rá gondolok, hogy mennyire törik majd a fejüket a zsurnaliszták, miért lettem öngyilkos. Pedig mily boldog lehettem volna Bella oldalán Bella oldalán? Na, na, hát elvettem volna őt? Házasságra léptem volna vele? Mintha erre nem is gondoltam volna még! Mit szólt volna ehhez az excellenciás nagynéni, ha egy ballet táncosnót hoztam volna haza méltóságos unokahugának?

Ilyesmit dűnnyögött magában Kricsi gróf egy decemberi napon a reggeli után. Egy óra volt már, a legelegánsabb pongyolában, a legelegánsabb garconlakásban, egy párizsi fashionalle boulevardon. Kricsi gróf alig harminc éves volt, négyszázezer korona évi jövedelem ura, egészséges, józan mindenki által szeretett, csinos fiu, ki mindamelllett

megunta életét, mert Bella, a hies Bella, a második ballerina, nem akarta viszonzni szerelmét.

Monsieur Lemaitre, a háznagy, Kricsi gróf első inasa, elegáns pofszakálra beretvált arccal, halkán, magát meghajva lépett be.

— Excellenciás uram, megfélekedett a virágcsokorról, — szól Lemaître édeskés, hízeglő hangon.

Kricsi reánéz és arcát figyelmesen fürkészve gondolja magában: Ez a világ legnagyobb tolvaja, ki, ha otthon volna vel m, Muki szolgabíró, úgy négy szemkört, már csak a pofaja miatt is huszonötöt huzatna rá olvasatlanul. Kiváncsi vagyok, mennyit lophatott azalatt a két év alatt, hogy nálam szolgál.

Hangosan azután ezt mondta:

— Mindennek vége, Francois! Nem küldök Bellának több virágcsokrot, oly hidegen utasított el tegnap, hogy bárgyuság volna tőlem. még egyszer közelíteni hozzá.

Monsieur Lemaitre fejét csóválta:

— Ha megengedi excellenciás uram, hogy beszélhessek, sajnálatomat kell kifejeznem, mert oly áldott jó lélekre, oly erényes nőre, ki excellenciádat úgy szívből szeresse, mint Bella, többé életében nem fog találni.

Kricsi meglepetve nézett háznagyára. „Ha ez a tolvaj agyba-főbe dicséri Bellát, akkor kutya van a kertben.” — gondola magában — „azt hiszem jó lesz a tört még eltenni.” És hangosan szól:

— Honnan tudja ön mindezt, Francois?

— Kegyelmes uram, nekünk szolgáknak több alkalmunk van a megfigyelésre,

mint az uraknak, kik csak a kendőzött arcot látják. Mademoiselle Bella nagyon szegény és mégis az erény mintaképe, kevés fizetésével magát és anyját fentartja és „hányszor neki virágot hoztam, szűzies szemei fellobogtak, hogy vaknak kellett volna lennem, ha észre nem vettem volna, mennyire szereti önt.

„E szerint — gondolta magában Kricsi gróf — Bella nem tisztességes, engemet nem szeret, hanem titkon szeretőket tart.”

— És milyen jószívű ő nagysága, — folytatja monsieur Lemaitre dicsekedve, — oly előzékeny még mi szegény cselédek iránt is. oly kegyes és jószívű, hogy valahányszor virágcsokrot vittem neki, mindig őt frank borraalót adott.

Kricsi felpillantott és egyszerre csak hangosan elkacagta magát.

— Oh, monsieur Lemaitre, maga kitűnő ember, megfulladok nevetemben. oh, oh! Lemaitre csodálkozva nézett arcára.

— Na, na; Francois, ne haragudjék, megmentette életemet! Majd megnézem, milyen hát kendőzetlen állapotában ez a világ! Legyen csak szives átmenni a fodrászhoz és egy segédet hozzám felküldeni.

Monsieur Lemaitre mélyen meghajtja magát és távozik.

— Oh, az ostoba tolvaj! — nevetett magában Kricsi gróf, — Bellának 300 frank havi fizetése van, egyéb jövedelemmel nem bír és ebből 150 frankot költ borra- valóra csak az én inasom számára és ez most elhitelné velem, hogy 150 frankból tisztességesen megél édes anyjával. Oh,

igéret, szép jövő ábrándképei — és a nemzet még sem fogadja oly örömmel, mint várni lehetne és nem lelkesül miattuk, mint méltó volna. Mi az oka a jelenségnek? Fájdalmas tapasztalat ad erre választ. A közelmúltban tulságosan építettek a nemzet bizalmára és a „meggyőződés ellen való cselekvés” mérge meglepte a közérzületet. Aki pedig csalódik, az kevésbé tud hinni többé. A nemzet tulságosan felcsigázott várakozásai a megvalósítás mezején nem termettek gyümölcsöt és a meddő várakozások, az „erőpróbák” kimerültté tették a nemzet hitét és egykedvűséget, közönyt plántáltak a szivekbe.

Ez pedig veszedelmes betegség, nagyon veszedelmes. Csak elpusztulni lehet bele egy nemzetnek, ha teljesen belepi szervezetét, mert a nemzet életerejét sorvasztja el.

Ne adja a gondviselés, hogy az új esztendő azt a balsorsot hozza a magyarra.

Krónika a hétről.

A Dráván tárlól megnyugtató hír érkezik. A Magyarországgal való unió pártjához tartozó horvát politikusok tanácskozása kedvező eredménnyel járt, mert azon Rakodczay bán programját elfogadták. Lesz tehát komoly párt, mely felveszi a harcot a horvát koalícióval és a közeli választási küzdelem remélhetőleg azok javára billenti a mérleget, akik nem beláthatatlan zavarokba, hanem a békés fejlődés útjára vezetik a horvát nemzetet.

monsieur Lemaitre, ön megmentette életemet. Ha ön dicséri Bellát, akkor Isten veled Csobáncz! De egyben igaza van! Az ő szemén keresztül akarok mindent látni. Az ő kartársai bizonyára többet tudnak Belláról, mint a Jockey-klubban. Ah, felélek megint, ily mulatságot alig vártam mára.

Esti hat óra volt, mikor Lemaitre ur előtt egy második, hozzá teljesen hasonló Mr. Lemaitre állott, a fodrász álszakála és az eredeti Lemaitre livré öltönye segítségével.

— Kedves Francois — mondá most Kricsi gróf nyájas hangon — tudja, hogy én magyar ember vagyok, azaz olyan fél barbár féle.

— Oh, kérem — ellenzi Francois.

— Biz ez úgy van, Mr. Francois; tudja, hogy én olyan országból való vagyok, hol paprikából kenyeret sütnék és ahol a szolgabíró nagyobb ur, mint maguknál a köztársaság elnöke.

— Horrible! — csodálkozott Mr. Francis.

— De azért aztán bolondos is vagyok. Látta, ma nekem az a bolond ötletem támadt, hogy magat ide bezárom a szobába és ha véletlen haza jövé, többé itt nem találok: lehetséges, hogy felkeresem és főbe lövöm! Tudja, én kissé bolondos vagyok!

Monsieur Lemaitre jónak látta magát ura bolondos szeszszélyének alávetni és tíz perc múlva az eredeti Lemaitre ura divánján nyújtzkodott, míg hű képmása a boulevardon sétált.

(Folyt. köv.)

Az újévi tisztelgések alkalmával elhangzott beszédek között van egy, mely nem aktiv államférfi ajkáról hangzott el és mégis közügyemet követel. Bánffy Dezső bárónak egy nyilatkozata ez. Az ex-miniszterelnök, aki mellesleg megjegyezve csupa lemondást lát a közéletben, büszkén jelentette ki, hogy a belügyi politikában csak az a sovinizmus jogosult, melyet az ő politikája képviselt. Bánffy szin magyar faj politikája joggal kérkedhetik e szavakkal és nekünk úgy tetszik, hogy az ő sovinsta magyar szellemét átvehetné nyugodtan a koalíció azoknak a kérdéseknek a megoldásában, amelyek a közel jövőben is a törvényhozás elé kerülnek.

Nem lehet meg nem emlékezni arról, hogy az eddigi szokástól eltérőleg a képviselőház elnöke előtt az új évi tisztelgés elmaradt. Ez feltűnést keltett és joggal. Politikai körökben ezt úgy magyarázzák, hogy Justh Gyula és a kormány között nem teljes a harmónia.

Ki a hibás?

Ajánlva a Tulipán Szövetség Magyarvédő Egyesület Országos Központjának.

Irtá: NÉVY LÁSZLÓ.

Marczali, 1907. dec. 29.

Én e cikkben kialakult véleményem, általános ítélet felett gyakorlok kritikát. Tudom, hogy merész oppozíció, halátlan szerep, mert hiába az emberek konzervatív hajlandósága nagy s nem hall szívesen új hangokat. Mindazonáltal nem tántorodom el szándékomtól s remélem, hogy tekintélyes lesz azoknak a száma, akik prima lecta igazat adnak.

Felesleges hangsúlyoznom, hogy nagy erőlködést fejtenek ki azok a tényezők, amelyek arra vállalkoztak, hogy a magyar közönség körében ébrentartsák és ápolják azt a buzgalmat, melyet ők a közönség hazafiasságára appellálva, hazánk gazdasági haladása zálogának tartanak. A közelmúltban felszított „tulipán-mozgalmat” értem.

Csak magasfoku elismeréssel lehet adoznunk azért a lankadatlan munkálkodásért, azért e nemes küzdelemért, melytől nagyítás nélkül nevezhetünk a Darwin féle „Struggle for life”-nek. Valóban, aki meg akar a talpán állni, sőt haladni is akar az általános kultúrverseny vehemens forgatagában, annak percig sem szabad lehunyni a szemét; annak folyton ébren kell lennie; annak készen kell lennie arra, hogy ha szükséges, alkalmazhasson minden rendelkezésre álló eszközt; a támadót ép úgy, mint a védőt, mert más-kép rongy gyanánt fogják letiporni, hogy hullaja felett kényelmesen folyhasson a kiválasztódás örökös harca.

Azoknak egyedeknek is kemény csatába kerül a létért való nívón tartani magukat, akiknek a fejlődés természetszerű viharaival kell megküzdeni. De sokszorosan nagyobb energiára van szüksége a gyengébb félnek ott, ahol oly két tábor áll egymással szemben, mint amilyen a mi kedves osztrák szomszédunk s jó magunk vagyunk; ahol a lét ellen való támadás, az élet cenzurája korántsem fenéig természetszerű, az evolúciónak hamisított eredménye, hanem jórészt kiszámított, tudatos munkálkodás.

Anyagi és szellem: vagyoni viszi előbbre az emberiség ügyét. Ez a kettő zárt korrelációban van egymással. Azonban mégsem egyenlő rangu hatalom. Olyan viszonyban vannak, mint apa és fiu. Az anyag az apa, az ő, örök erő, a szellem a fiu, mely annak köszöni létét, abból él s abból sugárzik ki melegítő fényvel nagy kettősük közös dicsőségére.

A szellem azt, amit táplálékul elvon az anyagból, nem tékozolja el s nem éli fel hiába. Termékenyítő ereje visszahat bölcséjébe s így részben önmagát neveli.

Agénusza munkálkodásban realizálódik. A szellemi kincseket az anyagi gyakorlat terén válthatja be csengő aranyakra. Így találkozik az ideális halmazállapotú vagyoni a materiális halmazállapotúval s így igazolja az előbbi cikkelyben foglalt tételünket.

A gyakorlatra az anyagi téren ott van szükség, ahol a kultura fejlettsége által megszabott igényeinkhez mértén valaminek a hiányát érezzük. És most odaértünk ahhoz a tényezőhöz, mely a mai civilizáció idejében csaknem szuverén jelentőségű. T. i. az iparhoz. Azaz a fontos tényező, mely a mai művelt államok életének, fönmaradásának és boldogulásának helyettesíthetetlen bázisa. Azaz a kifogyhatatlan bank, ahol a szellemi érték aranyaváltása történik, örökösen folyhatik; ahol a szellemnek és az anyagnak jóltevő, produktív érintkezése végbe megy, mely érintkezés egymás értékét végnélkül való, köralakú keringésben szakadatlanul fokozza s mely működésnek aztán maga az állam élvezi a hasznát s általa a kulturhistoriában oly dicső példák merülnek fel, mint amilyet napjainkban a virágzó Amerika produkál.

Fájdalmasan érezzük mi magyarok ennek a fejtegetésnek az igazságát. Szomorúan tapasztaljuk, hogy mit bizonyít az, ha az állam életében az ipar oly silány képét tünteti fel a haladásnak, mint amilyen a mi elhanyagolt hazánkban.

Ámde ne merüljünk oly mélyen az elmélkedés tengerébe. Szálljunk a fölszínre, ahonnét elindultunk.

Azon kezdtük, hogy őszintén méltattuk a „tulipánmozgalmat”, melynek oly reményteljes közgazdasági jelentőséget tulajdonítottunk. S most már meg is mondhatjuk, milyent. Olyant, mely képes lesz a magyar ipart abból a válságos szférából kisegíteni, mely levegőtlen környékével arra készül, hogy az egész országot halálra fojtja.

Mielőtt az illetékes körök a mozgalom erőteljesen indult lavínájához az első kavicsot kidobták, átvették azt a régebbi véleményt, hogy a magyar ipar fellendülése egyedül a magyar fogyasztó közönségtől függ. Azt az ítéletet hozták, hogy a közönség az oka annak, hogy a hazai iparcikknek nincs piaca. T. i. mert hiányzik a közönségből a hazai ipartermékek iránt a vásárlási készség. Ebből a kedvezőtlen körülményből magyarázták aztán, hogy iparunk gyarló szekere megfeneklett.

Mi sem természetesebb tehát, mint, hogy az ily ítélet mellett a közönségnek a keblére tüzték föl a tulipánt s mint cikkem elején irtam, az ő hazafiasságára appellálva, azt dörgék s dörgik a fülébe, hogy hazai iparcikkeket vásároljon.

A közönség pedig ment szerte az országban vásárolni. Hogy mit vásárol és hogy miért olyat vásárol, azzal később lesz szerencsém beszámolni. Most egyelőre szembezálok a konvencionális és a gyakorlatban be nem vált felfogással és ellentételt állítok fel. Azt mondom, hogy a kereskedők a hibásak, nem a közönség. Azt, hogy az a hazafiui lelkesedéstől áthatott törekvés, mely a tulipán jegyében született s mely csüggedt hazánk nyomorult gazdasági helyzetének a javítását tűzte ki maga elé feladatul, haszontalan erőlködés. Haszontalan, mert a magyar kereskedői világ magatartásán, mely azzal, hogy a hazafiui lelkesedés tüzetől át van hatva, nem dicsekedhetik, megtörik, miként megtörnek a szirten a tettekész hullámok és tehetetlenül hullanak alá.

Kemény szavak, de őszinték és igazak. Sértők, mert szokatlanok és belevágnak az elevenbe. De nem tehetek róla. Fentartom, sőt ismétlem.

(Folyt. köv.)

Városi közgyűlés.

Kaposvár város képviselőtestülete 1907. évi utolsó rendkívüli közgyűlését dec. 30-an délután 3 órakor tartotta meg.

A tárgysorozat szokatlan gyorsasággal tárgyalatott le.

A Konrássy-utca aszfaltozása Szabados Imre, dr. Rusa Ernő és dr. Herczog Mór felszólalása után lekerült a napirendről a csatornázás befeljesége.

A keleti temető kibővítéséhez vásárolt ingatlanok adás-vételi szerződése felett a közgyűlés határozatképeltensége miatt szavazni nem lehetett.

Dr Rusa Ernő és Tankovits János lemondott gazdasági bizottsági tagok helyett Legár József és Gáspár Gyula választottak meg; az állami elemi iskolák gondnoksági tagjai pedig: dr. Tevely Béla, dr. Rusa Ernő, Bakonyi Ferenc, Berczk Sándor, Geisler Nep. János, Hagelman Karoly, dr. Haidekker Karoly, Kemény Samu, Gáspár Gyula és Kapotsfy László lettek.

Oberczeller Antal kérelmét, melyben a 15 évvel ezelőtti árverésen meg vett hazának visszaadását sürgeti, véglegesen elutasították.

Az aggápolda kibővítésének kérdése ügyében dr. Polányi Lajos, Vörös Nándor, Gáspár Gyula és Lencz Sándor vizsgálatra és javaslatlételre kiküldettek.

Az elemi iskolák épületeibe a távbeszélő bekapcsolása elrendelhetett.

A városi alapok pénzfelhasználásának jelzőbiztosítás melletti kölcsönadása elhatározatott.

Az 1908. évi közuti költségvetés a közuti bizottságnak azzal adatott ki, hogy a februári rendes közgyűlés elé tegyen jelentést a közutak tervszerű jókarban tartása iránt.

A papsára-dűlőbeli ingatlanok bérbeadásánál élénk vita fejlődött. Nagyon kitudódott, hogy aki nem tud, az ne beszéljen arabusul. A múlt ülés egyikén ugyanis az eddigi bérlő szerződésének meghosszabbítását elfogadásra ajánlotta a tanács, de Ujvary Istvan kifogásolta az eljárást, nyilvános árlejtést hozott javaslatba azzal, hogy 6 hajlandó legalább 700 korona bérösszeget adni. Mivel azonban erre pasas nem volt kapható, elhatározta a testület, hogy ha Ujvary nem fogadja el a 70 koronas bérlési szerződést, a külömbözetért a város pert indít ellene.

Vörös Nándor magán ügyében való multkori felszólalása is tévesnek bizonyult a tanács által előterjesztett adatok szerint.

A vízműtelep építésére a somogy megyei takarékpénztárból felvett 160 000 korona kölcsön visszafizetése felmondás következtében kötelező. Ez a kölcsön felvétel a városnak legalább egy ezer korona kárt okozott, mert ha az ugyanakkor jóval kedvezőbb amortizációs kölcsönök bármelyikét fogadtak volna el a városatyák, a felemelt kamatok és kétszeres költségektől a vízműtelep megszabadult volna.

A polgármester boldog ujesztendő kívánásával zárta be este 6 órakor a gyűlést.

H I R E K.

Az újévi tisztelgések. Az évforduló alkalmából a hatóságok és közhivatalokban a szokott formások közt mentek végbe a tisztelgések. A vármegyeházán Kapotsfy Jenő főispán távolléte folytán Kacskovits Lajos alispán előtt tisztelgett a tisztikar Plachner Sándor főjegyző vezetésével a kir. törvényszéken Dörner Zoltán kuriai bíró, törvényszéki elnök elé Perczel Ákos kir. táblai bíró vezette a bíróságok tagjait. A városnál újévi tisztelgés nem volt, mert ott már évek óta megszüntették azt.

Iparbál. A Kaposvári Ipartestület, az Iparos Kör, az Ipartársulat, az Iparos Ifjúsági Egylet ez évben is a szokott időben február hó 1-én tartják meg együttes táncestélyüket. — A baliránt, amint értesülünk, városszerte nagy az érdeklődés a rendező bizottság is nagy buzgalommal munkálkodik a bál sikerén. Hiszük mi is, hogy az idei Iparbál is méltó folytatása lesz az előzőknek, sőt kell, hogy még inpozansabb legyen, amire pedig iparosaink az eddigi nagy érdeklődésből következtetve bizvást és méltán is számíthatnak.

Felolvasás. Csányi László szobra javára Zalaegerszegen tegnap (szombaton) fényes sikerű történelmi felolvasást rendeztek.

Jótevény örökhagyó. Idősb Rimanóczy Kalman műépítő, hatvannyolc éves korában Nagyváradon elhunyt. Rimanóczy, aki nagy vagyont szerzett, sokat áldozott jótevény célra. Kaposvár városnak is 20,000 koronás alapítványt hagyott, melynek kamatai öt iparos-tanuló felszólítására lesznek fordítandók. Az elhunyt néhai dr. Rimanóczy Ferencnek nagybátyja volt.

A közigazgatási bizottság ülése. Somogyvármegye közigazgatási bizottsága folyó havi rendes ülését e hó 8-án tartja meg.

Szerkesztő változás. A Csurgó és Vidéke című hetilap szerkesztését a folyó évtől dr. Éhn Kalman, Somogyvármegyei főorvosa vette át, aki pártunk régi, érdemes tagja és a csurgói járás függetlenségi pártjának vezérémbere.

Új folyóirat. Az újévtől kezdve Budapesten *Nyugat* címmel új, kéthetenként megjelenő folyóirat indul meg Ignó tus szerkesztésében. Az új folyóirat a modern magyar kultúra ügyét fogja szolgálni.

Gyászrovat Kossa József m. kir. adótárnok folyó hó 30-án életének 56-ik évében elhunyt.

A tanítói fizetések kiegészítése. Az 1907. évi XXVII. t.-c. jogot ad ugyan a községi és hitfelekezeti iskolafentartóknak, hogy 1910-ig biztosítsák államsegély kéréssel tanítóik fizetés-kiegészítését. Ezt a jogot vármegyékben azonban alig egy-két iskolafentartó veszi igénybe. hanem maguk sietnek a kérelmezéssel, hogy tanítóik mielőbb élvezhessék a magasabb fizetést. Elismerés illeti meg azokat az iskolafentartókat, akik a tanítói fizetéseket rendező törvény intencióit megértve, nem élnek azon kedvezményrel, melyet a törvény a legszegényebb körülmények között szűkölködő iskolafentartók részére enged.

Templom szentelés. Az új reform. templom felszentelése január 26-án történik meg a felszentelési ünnepély napján este fél 9 órakor a *Korona*-szálloda nagytermében hangverseny is lesz, amelyen Bosnyák né Sándor Erzsébet, Eötvös Karoly, ifj. Somssich Andor és Pete Lajos működnek közre. A hangversenyre a jegyek Löw Mor üz. etében válthatók a következő helyarok mellett: oldalülés és az I. sortól az V-ig 6 korona az V. sortól a IX. sorig 4 korona, a X sortól a XII sorig 3 korona, állóhely 3 korona. A hangverseny jövedelmét a templom építési költsége fedezésére fordítják, miért is felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz az egyház elől-

járósága. Itt említjük meg, hogy a templomszentelés után, déli két órakor a *Korona*-szálloda nagytermében bankett lesz. Egy teríték ára 6 korona. Erre is Löw üzletében kaphatók jegyek.

Mulatságok. A Tulipán-Szövetség — Magyar Védő-Egyesület kaposvári fiókja Széchenyi Aladár gróf és Kapotsfy Jenő főispán védnöksége alatt 1908. évi január hó 18-án, a *Korona*-szálló összes termeiben hazafias célu táncal egybekötött bucsu-vásárt rendez. Belépti-díj: személyjegy 3 kor., családjegy három személyre 5 kor., három személyen felül 7 kor., karzatjegy 4 korona. Kezdeté este fél 9 órakor. A hölgyek magyar népviseletben jelennek meg.

A Somogyvármegyei vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata 1908. évi január 22-én (szerdán) Kaposvárott a *Korona*-szálloda dísztermében jótékonycélu bált rendez. A tiszta jövedelem a kaposvári pincérszakiskola javára fordítatik. Jegyek ára: személyjegy 2 korona, családjegy (3 személyre) 5 korona. Kezdeté este 9 órakor.

Gyümölcsészeti Lexicon lesz a címe annak a kertészeti irodalomban egyedül álló és hézagot pótló könyvnek, amelyet Eötvös Lajos gyümölcskertész ad ki 1908. január havától kezdve, negyedévenként megjelenő füzetekben. A könyv 1500 cím alatt betűsorban fogja gyakorlati alapon, részletesen ismertetni a gyümölcsészetben előforduló összes szakdolgozat. A fontosabb szakközlemények könnyebb megérthetősége, főképp a gyümölcsfak nevelése és metszésénél, több mint 400 abra és kép fog szolgálni. Előfizetési ára: egy évre (4 füzet) 4 korona, félévre (2 füzet) 2 korona, mely a szerző címére Eötvös Lajos Tarczal (Zemplén megye) küldendő be.

Harminc év. A Pesti Hirlap az új évvel harmincadik évfolyamába lépett. Három évtized alatt Magyarország legkedveltebb, legelterjedtebb lapja lett. Az olvasóközönség szeretetére mindenkepen igyekszik is rászolgálni. Politikai irányát illetőleg minden párttal szemben független, szókimondó; társadalmi kérdésekben szabadelvű, demokratikus; szavát lelkesedéssel emeli mindig a közönség érdekében, mert minden sorával a közjót igyekszik előmozdítani. Jeles publicisták és politikusok írják vezércikkeit; elsőrangú kedvelt írók e tárcáit, humoros cikkeit; kiváló újságírók szerkesztik a rendes rovatait. Kimerítőbb országgyűlési tudósítást egy lap sem közöl; színházi és hírvonata a leggazdagabb; a közönségtől oly igen kedvelt szerkesztői üzenet pedig minden nap annyi van benne, amennyi más lapnál egész héten sem gyűl össze. Ez a mindennapi szívélyes érintkezés az olvasóközönséggel és az apróhirdetések rengeteg felszaporodása kétségbevonhatlan bizonyosságai hogy a Pesti Hirlap ma az ország legelterjedtebb, legolvasottabb lapja, mely azonkívül a leggazdagabb tartalmu is. Ugyanazon árért sokszor kétszer annyit ad, mint más lap; minpen nap 32—36, vasárnapokon 64 oldalon, ünnepi alkalmakkal ennél is nagyobb terjedelemben jelenik meg. S mindezen felül rendkívüli kedvezményekben is részesíteti előfizetőit, akik karácsonyi ajándéku kapják a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, mérsékelt áron rendelhetik meg a Divatszalon, leszállított áron szerezhetik meg a Légrady Testvérek kiadásában megjelent képeket. Jó szívvél ajánlhatjuk azért t. olvasóink figyelmébe a Pesti Hirlapot, melynek előfizetési ára egy óra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona, a Divatszalon című díszes kiállítású divatlappal együtt 9 korona. Aki most rendel meg először és egyszerre 7 koronát küld be, az kívánatra ingyen és bérmentve megkapja addig míg a készlet tart, a Pesti Hirlap Naptárát 1908-ra, mely a naptári részen kívül rendkívül gazdag tartalommal és 40 oldal képpel jelent meg, közhasznu és

mulattató részzel, kemény kötésben, több mint 200 oldalon. — A kiadóhivatal címe, hova a megrendelést küldeni kell: Budapest, V., Váci-körút 78.

— A tolltisztító gép az államok használatában. Statisztikusok már rég beigazolták, hogy a szappanfogyasztás egyes államokban a kulturával áll szoros összefüggésben. A gőz és villam mai korszakában éppen így lehetne következtetni egyes államok közegészségi viszonyaira a tolltisztító gépek használatából is. Érdekesnek tartottuk a jelenleg használatban levő tolltisztító gépeket összeírni és abból megállapítani, hogy Németországban, a feltaláló hazájában ezidőszereint nem kevesebb, mint 119 tolltisztító gép van használatban. Franciaország 50 tolltisztító gépével a többi államokkal szemben vezet, míg Sweiz 26, Norvégia 22, Bajorország 22, Oroszország 16, Szászország 15, és Magyarország 5 géppel rendelkezik. A városok sorában Brémában 9, Bécsben 2, Budapesten 2, Kolozsváron 1, Nagyszombatban 1 és Kaposváron 1 van felállítva. És mert a mi magyar hazánkban ezen közegészségileg megbecsülhetetlen gép a legkisebb számban, csak 4 városban van használatban, annál nagyobb érdeme Rózsa János vegyészeti gyárosnak, hogy az ő modern gondolkodása lehetővé tette, hogy a mi szűkebb hazánk, Kaposvár is eme négy város között szerepel. Megelőzve ezzel több sokkal nagyobb várost és előmozdítva egyúttal a mi közegészségi viszonyaink javulását is.

K ö z g a z d a s á g.

Ennek tudható be, hogy oly rettenetes komorak, ijesztően szomorúak a viszonyok; ennek tulajdonítható, hogy a polgárok legnagyobb részének állandóan forr a feje, az emésztő gondok tépdésik, marcangolják agyukat, szívüket s végül erre vezethető vissza a sok dinom-dánomozás, vigadás, melybe csupa kétségbeesésből, feledésből merül el a sok-sok adósság terhétől görnyedő ember.

Az uzsorások meg élik világukat, az övéké a hatalom, a boldogság, az övéké a pénz, mely boldogít, mely éltet, mely dicsőséget hoz, mely felemel és amely egyben öl is.

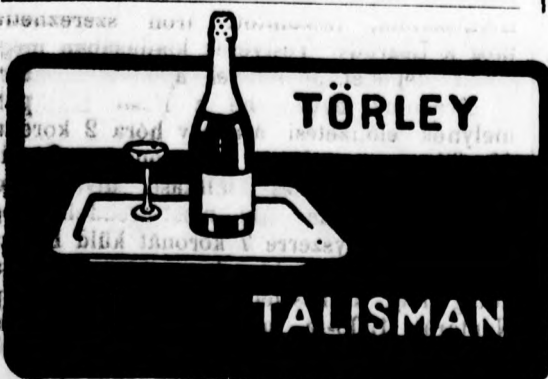
Még elég jókor készül az igazságügy-miniszter eme rendelete, mely megmenti közéletünk színe-javát, a komoly, munkálkodó, államfentartó elemet az uzsorások karmaiból. A készülő reformtervezet igen erősen akarja sújtani az uzsorásokat, akik ennek hallatára megremegnek, találoán érzik magukat és kétségbeesetten tördelik kezeiket, hogy nem szerezhettek még egynéhány milliót.

Ha kellő szigorral járnak el majd a vérszopók ellen, ha súlyos fogház, sőt fegyház büntetéssel sújtják e piócákat, bezzeg elmegy a kedvük az uzsoráskodástól, mert elvégre úgy gondolkodnak, hogy jobb beérni a már meglévő milliókkal, mint öt-hat esztendeig sanyalódnia rideg börtönben.

És ez a reform lesz megváltása száz-ezrek nehéz helyzetének; az új törvénytervezet fogja felszabadítani ezt az országot a mellére nehezülő megannyi súlyos teher-től és egy szebb egy jobb jövő hajnalpirkadását remélhetjük majd.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

:: Országos jubileumi :: zarándoklat Lourdesbe,

Boldogságos Szűz Mária megjelenésének 50 éves évfordulója alkalmából.

Az esztergomi főegyházmegye jóváhagyásával és engedélyével vezet: főtisztelendő **Féher Ferenc** plébános Ebed (Esztergomm.), főtisztelendő **imonics Janos** és főtisztelendő **Domonkos István** plébános urak szíves közreműködésével.

Indulás 1908. március hó 16-án.

a) Utirány: Budapest-Fiume-Velence-Milanó-Vintimille-Lourdes-Marseille-Genova-Pádua-Velence-Fiume-Budapest.

III. oszt. 205 kor., II. oszt. 395 kor., I. oszt. 500 kor., amely összegben 8 napi szállodai ellátás is bennfoglaltatik és pedig Lourdes 4 nap, Pádua 1 nap, Milanó 1 nap, Marseille 1 nap, Génua 1 nap.

b) Utirány: Ugymint fent Lourdesig, vissza Genova-Pisa-Róma-Loretó-Fiume-Budapest.

III. oszt. 250 kor., II. oszt. 450 kor., I. oszt. 560 kor., amely összegben 11 napi ellátás is bennfoglaltatik és pedig Milanó, Marseille, Genova 1—1 nap, Lourdes 4 nap, Róma 4 nap.

Részletes programokkal szívesen szolgál a technikai rendezőség:

Magyar Utazási Vállalat R. T.

Budapest, IV., Eskü-ut 3. sz.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézész-kehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor.
1000 • gyökeres I. oszt. 2 éves	180 •
1000 • II. oszt.	140 •
1000 • sima Ripária-Portális I. oszt.	16 •
1000 • II. oszt.	9 •
1000 • gyökeres I. oszt.	30 •
1000 • II. oszt.	18 •
1000 • fásoltvány I. oszt.	200 •
1000 • II. oszt.	140 •

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár **egynegyed** részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárány József

GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,
mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BŐRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket, ugyancsak bőrönd, vadászati és bőr-diszmnú árukat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli s tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltöket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz fő törekvésem.

Szives támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben,
olcsó árban szállítjuk.

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc,

a Johnstone Harvester Co., Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlással készséggel szolgálnak.

Tisztviselői kölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselők, katonatisztek, kereskedők 6—7 százalék mellett ugy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves **törlesztésre.**

Katonatiszti óvadéokra

szerzek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá birtokra s házakra I. és II. betáblázásra 20 nap alatt legolcsóbb napi kamatláb mellett!

Bővebb felvilágosítással szolgál:

KAUFMANN KÁLMÁN

hat. eng. bankbizományi üzlete

Budapest, VII., Izabella-utca 35.

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy 35 év óta fennálló

hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV., Váci-u 20. sz.)

1907. november 10-én

saját házába

Budapest, IV., Molnár-utca 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes LAPJAI és NAPTÁRAI részére.

8 koronaért

30 rőfös vég bőrerős
vászont, kanavászt;

10 koronaért

legfinomabb vászont, lepedő-
vászont utánvétellel szállit:

WEISZ, BUDAPEST,

SIP-UTCA 22. SZ.

Damaszt-abroszok, ág-
terítők olcsón kaphatók.

Megjelent

XXII. évfolyam.

a

SOMOGY-KAPOSVÁRI

MAGYAR NÉP NAPTÁR

Hozza a megyében létező hivatalok címtárát.
Minden megyei lakosnak nélkülözhetetlen.

Esketési és vigalmi meghívók

a legizlésebb kivitelben és
jutányos áron készíttetnek.

Diszművek, mesés- és képeskönyvek.

A legszebb levélpapírok, igen diszes dobozokban,
melynél a doboz már maga egy ajándéktárgyat képez, 1 kor.-tól 24 kor.-ig.

Albumok, poesi emlékkönyvek
nagy választékban.

Tintatartók, hegedük és más ajándéktárgyak
nagy raktára

Hagelman Károly

könyv-, papír-, inó- és rajzszerszám-kereskedésében

Kaposvárrott.

Fő-üzlet: Széchenyi-tér.

Fiók-üzlet: a gimnáziummal szemben.